

Koluveres jätkuvad lossijärve puhastustööd

Rohi ja vesikasvud täidavad saart, kus sellest kevadest pesitseb luigepaar

Kaie Ilves
kaie@le.ee

Koluveres alanud lossijärvepuhastus jätkab läinud suvel alustatud tööd, mis päästab veekogu ja muudab järvepinna peegelsiledaks.

Kui mullu niitis järvest veetaimi ja pumpas veekogu põhjast muda üks ujuv üle miljoni krooni maksev roomiktraktor, siis reedest töötab neid järve peal kaks.

Põhja-Rootsis toodetud väikeste amfiibraktorite nelja meetri pikkused terad võimaldavad löigata kaldavõsa ja roogu ning puhastada järve veetaimedest.

Et terad ulatuks kohati paari meetri sügavuse veekogu põhja, päästis lossivalvur Kuno Vaev jõelüüsid valla ja alandas veepinda pooleteistkümmene ööpäevaga paarkümmend sentimeetrit.

Vesikupp kasvab nagu lepavõsa

Et järvepuhastusest kasu oleks, tuleb Vändra MP traktoritel välja niita ka vesikupujuured, mis kipuvad paepõhjaga järvepõrandat kiht-kiht kinni kasvutama. Vesikupp on nagu lepavõsa, mida rohkem pealt lõikad, seda rohkem kasvab.

Vändra MP projektijuhi Margus Polli sõnul oli järve mullu lähenemas kriitilisele piirile. Seepärast tulebki puhastustöis just juurikatest pihvita hakata. Kui juure lahti saab, on korras.

„Sel aastal niidame üle kogu viie hektari suuruse järve,” kinnitas Vaev, kes märkis, et teisipäeval, kui tuul ujuva taimemassi ühe kalda äärde kandis, oli veekogu pind peegelsiledale.

„Rohi ja kasvud ladustame kunstlikule järvesaarele, mis varem jäi aeg-ajalt vee alla,” ütles Vaev. Edaspidi ei tohiks üleujutust enam tulla, seda enam, et saarel pesitseb sellest kevadest luigepaar. Osa taimemassist läheb aga järve madalamate kaldaalade täiteks.

Kui mullu niitis traktor järvest välja sada tonni taimemassi, siis sel aastal tundub veetaimi juba palju vähem olevat. „Kui kolmandat korda veel üle käia, siis peaks järgmised kümme aastat üsna muretu olema,” märkis Vaev.

Mullu maksis järvepuhastus omanikule 640 000 krooni, millest 280 000 andis keskkonnanvesteeringute keskus. Teise etapi puhastustööd lähevad maksma 600 000 krooni, millest keskkonnanvesteeringute keskus eraldas peaaegu poole.

Viimati sai järve puhtaks 30 aastat tagasi. Praeguste omanike ajaks oli veekogu silmini rohtu täis kasvanud, veepind roheline. „Järve vaadates oli selline tunne, et mine jalaga peale,” ütles üks lossi omanikest, Argonfeldi osatühingu juhatuse liige Arvo Orn.

Peale järvepuhastuse on sel suvel esimest korda siledaks niidetud kogu nelja-viie hektari suurune lossipark. „Tegi-

Põhja-Rootsis toodetud väikes amfiibraktori nelja meetri pikkused terad võimaldavad löigata kaldavõsa ja roogu ning puhastada järve veetaimedest. ANDRES VARE

me ka hooldusraiet ja avasime lossi poolt vaate tee,” rääkis Vaev.

Puud kaardile ja keldrid tühjaks

Koostöös Läänemaa keskkonnateenistusega on pargiprojekti koostaja Kersti Lootus kaardistanud pargi kõik 1300 puud, iga puu tüve ümbermõõt ja võrakuju on teada ja seisund hinnatud.

„Heas seisus ja haruldased

puud on kaardil tähistatud punasega, rahuldavas seisus puud sinise ja rohelisega, lepad ja pajud, mis pargipuud pole, aga kollase ja pruuniga,” rääkis Vaev. Kaardi järgi saab edaspidi hakata parki kujundama. „Nüüd on teada, mida võtta ja mida jätta,” märkis lossiomanik Aivar Reivik.

Paar nädalat on lossi keldrites käinud arheoloogilised väljakaevamised. Mõned savioramentide killud on väljakaevajad keldrist leidnud.

Tänu kaevetöödele aga saavad vana ehitusprahti ja sodi täis majaanused keldrid puhtaks. „Meeter maad võtsime keldripõhja sügavamaks,” ütles Vaev, kelle sõnul veab transportör keldritest välja päevas kümnekond tonni pinnast.

Prahi ladustuskoht jääb kinistist loodetiiba, kus muu hulgas sai sel suvel valmis kaks vastset ajutist silda, sest vana kivisild ootab ehitajaid-renoveerijaid ja autot see ei kannu.